Gemeente Zwolle,
Gemeenteraad, College van B&W
CC: De heer M. Kruizinga (afd. Leefomgeving en Mobiliteit)
Cc : Media

Betreft: advies Invoeren tarief op restafval

Zwolle, 22 september 2022

Geachte raadsleden, geacht college,

Op maandag 26 september vindt er een debat plaats over *Invoeren tarief op restafval*
Dit is een uitwerking van het coalitie-akkoord. Onze reactie is een verdieping op de reactie die wij in mei 2022 toestuurden, en een doorgaande lijn vanuit eerdere advisering in oktober 2020. Onderstaand zijn beide adviezen kort nogmaals bijgevoegd, bijlage A en B.
Over de ambitie om de afvalstroom terug te dringen en zoveel mogelijk afvalstoffen te hergebruiken zijn we onverminderd positief. De Milieuraad blijft toch zeer bezorgd over de ingeslagen weg bij de uitwerking van deze ambitie. De koers van de gemeente is ongewijzigd sinds ons laatste advies, en de bespreking in de gemeenteraad.

Beoordeling nieuwe tarieven
Allereerst merken wij op dat de term Zwols Belonen, terecht, niet terugkomt. Het beleid is in de praktijk meer gestuurd op terugdringen van gemeentelijk begrotingstekort, met algemeen lastenverzwaring.
Daarbij wordt echter gesteld dat het beleid naar verwachting geen invloed heeft op dumping van afval of het meer vervuilen van stromen bij afvalscheiding, vooral restafval versus PMD. Bij grote gemeenten zijn de ervaringen hieromtrent naar ons oordeel echter minder positief dan bij kleine gemeenten. We verwijzen daarbij naar de gegevens die de ROVA beschikbaar heeft van diverse gemeenten.
Mocht u dit beleid gaan invoeren dan is voortdurende monitoring van de samenstelling/ zuiverheid van de afvalstromen, alsook van dumping, van groot belang. Tevens regelmatige controles waarbij wellicht BOA's worden ingezet om extra controles uit te voeren. Zo ontstaat een duidelijke feitelijke blik op de situatie, als ook handvatten om tijdig bij te sturen.
Koopgedrag van de consumenten, is hoe dan ook bepalend voor de hoeveelheid afval. Met nadruk wijzen wij op het belang van afvalpreventie en voorlichting hierbij.
Naast bijvoorbeeld publicaties kunnen afvalcoaches een belangrijke rol innemen.

Nieuw Grondstoffenplan
Positief: het college gaat aan de slag met een nieuw grondstoffenplan. in lijn met onze eerdere advisering vragen wij daar zo spoedig mogelijk mee te starten.
We vragen hierbij (nogmaals) aandacht voor het ontwikkelen van alternatieven, een 'Plan B' en doorlopende innovatie. De scheiding rond PMD is en blijft een lastige qua voldoende kwaliteit en efficiency. We krijgen er regelmatig vragen over. Qua kosten en voordelen wordt nascheiding op de langere termijn meer en meer interessant als optie. De ontwikkelingen gaan snel , innovatie dient doorlopend te zijn, en kan niet wachten op het eerst evalueren van het huidige ingezette beleid.

Tenslotte verwijzen wij nogmaals naar onze eerdere inbreng.

Graag blijven wij meedenken over de verdere ontwikkeling van het afval-grondstoffenbeleid. Wij wensen u veel succes bij de beraadslaging.

Namens bestuur Milieuraad,

Hans de Graad (voorzitter)
Ties de Groot (secretaris)

Informant: Jos van Oosten, email oosten.vanjos55@gmail.com / telefoon 0625596678

Bijlage A
Als reactie op het coalitieakkoord (mei 2022)
Afvalstoffen: Zwols belonen wordt gecontinueerd en de Afvalstoffenheffing in 2025 kostenneutraal.
Het is niet uit te leggen om de heffing te verhogen terwijl je het hebt over belonen. Het gevolg hiervan is een perverse prikkel om restfractie te dumpen bij het gescheiden afval.
Ga aan de slag met een alternatief voor Zwols belonen en start nog dit jaar met de ontwikkeling van een nieuw GGP. Wij achten de geformuleerde doelstelling 30 kg restafval per inwoner per jaar onhaalbaar bij de aanpak die nu wordt voorgesteld.
Kortheidshalve verwijzen wij verder naar onze eerdere inbreng.

Bijlage B
Ons eerdere advies oktober 2020 samengevat.

- Vervolg het spoorboekje zoals dat genoemd wordt in het GGP 2017-2020 met plannen hoe richting 2050, een economie zonder afval, te gaan en te bereiken;
- Beschouw de 100 kg afval per persoon als een mijlpaal, kijk verder zodat dit geen op zichzelf staand (eind)doel is;
- Het evalueren in 2023 van de resultaten van invoering van Zwols belonen vindt de Milieuraad te laat. Doe dat eerder en frequenter zodat indien nodig kan worden ingegrepen;
- Ontwerp een plan “B”. Die is sowieso nodig om verder te gaan dan de mijlpaal van 100 kg. Mochten de resultaten van Zwols belonen achterblijven dan hoeft geen tijd te worden verloren om plannen later nog te bedenken;
- Adequaat handhavend optreden tegen bijplaatsingen en dumping;
- Kom met een Grondstoffenplan 2021-2025;
- Blijf inzetten op beïnvloeding van het landelijk beleid;
- Communicatie intensiveren (dit is waarschijnlijk een van de sleutels tot resultaat)
- We vinden het goed dat de gemeente hard werkt aan de te bereiken doelen. Maar het moet nog beter, om in stappen de doelen voor 2050 daadwerkelijk te bereiken.
- Verwerk dwarsverbanden met thema's als klimaatadaptatie en groenbeleid, in een spoedig op te stellen een nieuw Grondstoffenplan.